

شناسه	مقررات- رویه اجرایی	تاریخ تهیه گزارش	۱۴۰۵/۰۱/۱۹
عنوان موضوع	بررسی پیامدهای شرایط فعلی کشور بر واحدهای صنعتی و خدماتی استان و راهکارهای مدیریت جبران خسارات ناشی از آن		
مرجع طرح موضوع	اتاق بازرگانی اصفهان		
شرح موضوع	در پی تحولات ناشی از شرایط جنگی اخیر در کشور و آثار مستقیم و غیرمستقیم آن بر محیط اقتصادی و تولیدی استان‌ها، بخش قابل توجهی از واحدهای صنعتی و خدماتی کشور با چالش‌هایی در حوزه استمرار فعالیت، تأمین مواد اولیه، حفظ ظرفیت تولید، ایفای تعهدات قراردادی و مدیریت منابع مالی مواجه شده‌اند. استان اصفهان به عنوان یکی از قطب‌های اصلی صنعتی کشور که سهم قابل توجهی در زنجیره‌های راهبردی تولید ملی از جمله صنایع فولاد، پتروشیمی، نساجی، ماشین‌سازی، صنایع معدنی و خدمات پشتیبان تولید دارد، به طور طبیعی بیش از بسیاری از استان‌ها در معرض آثار این شرایط قرار گرفته است. در شرایط فعلی، بخشی از واحدهای تولیدی استان علاوه بر مواجهه با خسارات مستقیم ناشی از آسیب به زیرساخت‌ها، تجهیزات، شبکه‌های حمل و نقل و تأسیسات پشتیبان تولید، با آثار غیرمستقیم ناشی از شرایط جنگی از جمله اختلال در زنجیره تأمین مواد اولیه، افزایش هزینه‌های تولید، محدودیت‌های لجستیکی، نوسانات بازارهای داخلی و خارجی، کاهش پیش‌بینی‌پذیری محیط کسب و کار و افزایش ریسک فعالیت اقتصادی نیز روبه‌رو شده‌اند. استمرار این وضعیت می‌تواند بر سطح اشتغال، ظرفیت تولید واحدها، ایفای تعهدات مالی و قراردادی و در نهایت پایداری زنجیره‌های تولید در سطح استان و کشور تأثیرگذار باشد. از سوی دیگر، جایگاه استان اصفهان در تأمین مواد اولیه و محصولات واسطه‌ای مورد نیاز بسیاری از صنایع کشور، به‌ویژه در حوزه زنجیره فولاد و صنایع پایین‌دستی پتروشیمی، موجب شده آثار ناشی از شرایط جنگی صرفاً محدود به سطح استانی نبوده و دارای پیامدهای فرامنطقه‌ای و ملی نیز باشد. از این منظر، بررسی وضعیت واحدهای صنعتی استان و اتخاذ تدابیر حمایتی لازم، علاوه بر کمک به استمرار فعالیت بنگاه‌های اقتصادی استان، می‌تواند نقش مؤثری در حفظ پایداری زنجیره‌های تولید در سطح کشور ایفا نماید. همچنین بررسی‌های اولیه و گزارش‌های دریافتی از دستگاه‌های اجرایی و تشکلهای بخش خصوصی استان نشان می‌دهد پراکندگی مسئولیت‌ها در حوزه احصای خسارات واحدهای آسیب‌دیده، نبود سازوکار متمرکز برای جمع‌بندی اطلاعات، محدودیت ابزارهای حمایتی مالی در سطح استان، ابهامات موجود در نحوه تأمین مواد اولیه در ماه‌های پیش‌رو و نیز آثار شرایط جدید اقتصادی بر تحقق درآمدهای مالیاتی پیش‌بینی‌شده استان، ضرورت انجام یک جمع‌بندی کارشناسی منسجم و ارائه پیشنهادی اجرایی در سطح استان و ملی را دوچندان کرده است. از سوی دیگر، با توجه به شرایط خاص ناشی از جنگ و افزایش سطح ریسک فعالیت‌های اقتصادی، بخشی از		

واحدهای تولیدی استان در اجرای تعهدات قراردادی خود نیز با محدودیت‌هایی مواجه شده‌اند که این موضوع ضرورت بررسی ظرفیت‌های قانونی موجود از جمله سازوکارهای مرتبط با شرایط فورس‌ماژور را برجسته ساخته است. در چنین شرایطی، بهره‌گیری از ظرفیت شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی به‌عنوان یکی از مهم‌ترین سازوکارهای تعامل نهادی میان دستگاه‌های اجرایی و فعالان اقتصادی، می‌تواند نقش مؤثری در شناسایی دقیق مسائل واحدهای تولیدی، جمع‌بندی پیشنهادهای اجرایی قابل طرح در سطح استان و در صورت لزوم پیگیری موضوعات در سطح ملی ایفا نماید. بر این اساس، موضوع بررسی پیامدهای شرایط جنگی بر واحدهای صنعتی و خدماتی استان و ارائه راهکارهای اجرایی جهت جبران خسارات وارده و حمایت از استمرار فعالیت واحدهای تولیدی، در دستور کار جلسه کارشناسی دبیرخانه شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی استان قرار گرفت تا پس از جمع‌بندی نظرات دستگاه‌های اجرایی و فعالان اقتصادی، پیشنهادهای لازم جهت طرح در یکصد و شصت و یکمین نشست شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی استان ارائه گردد.	
۱- فقدان مرجع واحد استانی برای جمع‌بندی و پیگیری جبران خسارات واحدهای آسیب‌دیده ۲- پراکندگی وظایف دستگاه‌های اجرایی مرتبط با حمایت از صنایع ۳- اختلال در تأمین مواد اولیه صنایع به‌ویژه در زنجیره فولاد و پتروشیمی ۴- نبود برآورد دقیق از نیاز مواد اولیه در شرایط اضطراری ۵- فقدان پوشش بیمه‌ای مؤثر برای ریسک‌های ناشی از جنگ در واحدهای صنعتی ۶- نبود سازوکار مالی مشخص جهت حمایت هدفمند از بازسازی صنایع آسیب‌دیده ۷- احتمال عدم تحقق اهداف مالیاتی استان متناسب با شرایط جدید تولید ۸- بلا تکلیفی وضعیت قراردادهای پیمانکاری در شرایط فورس‌ماژور	ایرادات و مشکلات مطروحه
بر اساس دعوت‌نامه شماره ۴۹/ص ۱۴۰۵ مورخ ۱۴۰۴/۰۱/۱۸ جلسه کارگروه کارشناسی در تاریخ ۱۴۰۵/۰۱/۱۹ با حضور مدیر دبیرخانه شورای گفت‌وگو، قائم مقام دبیر شورای گفت‌وگو، مدیرکل دفتر هماهنگی امور اقتصادی استانداری و سایر مدعوین ذیربط از دستگاه‌های خصوصی و دولتی بر طبق لیست صورتجلسه ارسالی برگزار شد. اهم مذاکرات این جلسات مربوط به شرح زیر است: جناب آقای شریفی، مدیرکل محترم دفتر هماهنگی امور اقتصادی استانداری: واقعیت این است که بخشی از واحدهای تولیدی استان طی این مدت هم به‌صورت مستقیم از محل آسیب به زیرساخت‌ها و تجهیزات و هم به‌صورت غیرمستقیم از محل اختلال در زنجیره تأمین، حمل‌ونقل و بازار فروش دچار	جمع‌بندی جلسه کارگروه تخصصی (کارشناسی) به تاریخ ۱۴۰۵/۰۱/۱۹

مشکل شده‌اند. در حال حاضر هر یک از دستگاه‌های اجرایی بخشی از موضوع جبران خسارات را پیگیری می‌کنند، اما یک مرجع متمرکز برای جمع‌بندی اطلاعات و هماهنگی اقدامات در سطح استان وجود ندارد. این موضوع باعث شده بعضاً تصمیم‌گیری‌ها با تأخیر انجام شود. اگر بتوانیم یک سازوکار مشخص برای احصای خسارات واحدهای آسیب‌دیده و جمع‌بندی پیشنهادهای اجرایی در سطح استان ایجاد کنیم، امکان پیگیری موضوع هم در سطح استان و هم در سطح ملی با انسجام بیشتری فراهم خواهد شد.

جناب آقای ریماز، معاون محترم برنامه‌ریزی اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان:

بر اساس گزارش‌هایی که از شهرک‌های صنعتی و برخی واحدهای بزرگ تولیدی استان دریافت کرده‌ایم، بخشی از مشکلات واحدها مربوط به آسیب‌های مستقیم ناشی از شرایط جنگی است، اما بخش مهم‌تری از نگرانی‌ها مربوط به استمرار تأمین مواد اولیه در ماه‌های آینده است. به‌ویژه در زنجیره صنایع فولاد و پتروشیمی، اختلال در تأمین مواد اولیه می‌تواند آثار جدی‌تری نسبت به خسارات اولیه ایجاد کند. اگر از همین مقطع برآورد دقیقی از نیازهای مواد اولیه واحدهای استان تهیه نشود، احتمال دارد در ماه‌های پیش‌رو با کاهش ظرفیت تولید در برخی صنایع راهبردی استان مواجه شویم.

جناب آقای صفاری پور، مشاور محترم سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان:

با توجه به گستردگی خسارات وارد شده به برخی واحدهای صنعتی استان و همچنین آثار غیرمستقیم شرایط جنگی بر فعالیت بنگاه‌ها، لازم است برآورد مشخص و قابل اتکایی از میزان خسارات و نیازهای حمایتی واحدها تهیه شود. برای طرح موضوع در سطح ملی و استفاده از ظرفیت‌های حمایتی کشور، وجود اطلاعات دقیق و مستند ضروری است. بدون چنین جمع‌بندی‌ای، پیگیری پیشنهادهای استان در مراجع ملی با دشواری همراه خواهد بود.

جناب آقای صافی، قائم‌مقام محترم دبیر شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی استان:

در جلسات اخیر که با فعالان اقتصادی برگزار شده، بخش قابل توجهی از واحدها نسبت به آثار مستقیم و غیرمستقیم شرایط جنگی بر روند فعالیت خود نگرانی‌هایی را مطرح کرده‌اند. پیشنهاد می‌شود دستگاه‌های اجرایی مرتبط نسبت به جمع‌بندی اطلاعات واحدهای آسیب‌دیده اقدام نموده و مجموعه‌ای از پیشنهادهای اجرایی مشخص در قالب یک بسته پیشنهادی حمایتی برای طرح در جلسه اصلی شورای گفت‌وگو تهیه شود تا امکان پیگیری موضوع در سطح استان و در صورت نیاز از طریق شورای گفت‌وگوی ملی نیز فراهم گردد.

جناب آقای شفیعی، معاون محترم اداره کل امور مالیاتی استان:

با توجه به شرایطی که برای برخی واحدهای بزرگ صنعتی استان به‌ویژه در زنجیره فولاد ایجاد شده و همچنین

کاهش نسبی ظرفیت تولید در برخی بخش‌ها، به نظر می‌رسد تحقق کامل درآمدهای مالیاتی پیش‌بینی شده برای استان در سال جاری نیازمند بررسی مجدد و انجام برآورد کارشناسی دقیق‌تر باشد. بخشی از این شرایط ناشی از خسارات مستقیم و بخشی نیز ناشی از آثار غیرمستقیم فضای جنگی بر فعالیت اقتصادی واحدهاست. بنابراین پیشنهاد می‌شود این موضوع با لحاظ شرایط واقعی تولید استان مورد بررسی قرار گیرد تا فشار مضاعفی بر واحدهای آسیب‌دیده وارد نشود.

سرکار خانم احمدی، نماینده محترم اداره کل امور اقتصادی و دارایی استان:

در حال حاضر یکی از خلأهای موجود در سطح استان، نبود سازوکار مشخص برای هدایت منابع حمایتی به سمت واحدهای آسیب‌دیده است. با توجه به شرایط خاص ناشی از جنگ و گستردگی خسارات وارد شده به برخی واحدهای تولیدی، طراحی یک سازوکار مالی هدفمند در سطح استان، از جمله ایجاد صندوق یا ابزار مشابه، می‌تواند امکان حمایت مؤثرتر از فرآیند بازسازی واحدها و استمرار فعالیت آن‌ها را فراهم کند.

جناب آقای عسگری، فعال بخش خصوصی حوزه پتروشیمی:

بخشی از واحدهای فعال در حوزه پتروشیمی استان علاوه بر آثار مستقیم شرایط جنگی، در حال حاضر با نگرانی جدی نسبت به استمرار تأمین مواد اولیه مواجه هستند. اگر این وضعیت ادامه پیدا کند، ممکن است در ماه‌های آینده برخی واحدها ناچار به کاهش ظرفیت تولید شوند. به نظر می‌رسد تهیه یک فهرست مشخص و دقیق از نیازهای مواد اولیه صنایع استان می‌تواند مبنای مناسبی برای برنامه‌ریزی در سطح استان و حتی پیگیری موضوع در سطح ملی باشد.

جناب آقای میریان، نماینده محترم انجمن فولاد استان:

صنعت فولاد استان به دلیل ارتباط گسترده با سایر زنجیره‌های تولید، از شرایط اخیر تأثیر قابل توجهی پذیرفته است. بخشی از خسارات وارد شده مستقیم بوده و بخشی نیز ناشی از اختلال در زنجیره تأمین و بازار فروش است. با توجه به نقش این صنعت در اشتغال و تأمین مواد اولیه سایر صنایع، ضروری است حمایت‌ها در این حوزه با سرعت و تمرکز بیشتری پیگیری شود تا از گسترش آثار این شرایط به سایر بخش‌های تولیدی استان جلوگیری گردد.

جناب آقای گل احمد، عضو محترم هیات نمایندگان اتاق:

بخشی از واحدهای فعال در حوزه نساجی استان در اجرای تعهدات قراردادی خود با مشکلاتی مواجه شده‌اند که بخش قابل توجهی از آن ناشی از شرایط جنگی و اختلال در تأمین مواد اولیه و حمل‌ونقل بوده است. هرچند در برخی قراردادها شرایط فورس‌ماژور پیش‌بینی شده، اما نحوه استفاده عملی از این ظرفیت‌ها برای واحدهای تولیدی

هنوز روشن نیست. به نظر می‌رسد پیگیری این موضوع از طریق شورای گفت‌وگو می‌تواند به ایجاد یک چارچوب مشخص اجرایی کمک کند.	
۱- پیشنهاد می‌گردد با محوریت معاونت هماهنگی امور اقتصادی استانداری و با همکاری دستگاه‌های اجرایی مرتبط و دبیرخانه شورای گفت‌وگوی استان، سازوکاری جهت احصاء مشکلات واحدهای آسیب‌دیده و تدوین بسته پیشنهادی حمایتی در سطح استان طراحی گردد. ۲- پیشنهاد می‌گردد اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان با همکاری شرکت شهرک‌های صنعتی، اتاق بازرگانی و تشکل‌های تخصصی نسبت به تهیه فهرست نیازهای مواد اولیه صنایع منتخب استان اقدام نماید. ۳- پیشنهاد می‌گردد امکان طراحی سازوکارهای مکمل حمایتی یا بیمه‌ای در قالب ظرفیت‌های موجود قانونی با مشارکت دستگاه‌های ذی‌ربط مورد بررسی قرار گیرد. ۴- پیشنهاد می‌گردد اداره کل امور مالیاتی استان با همکاری دستگاه‌های اجرایی مرتبط نسبت به بررسی امکان بازنگری در برآورد تحقق درآمدهای مالیاتی سال جاری اقدام نماید. ۵- پیشنهاد می‌گردد موضوع فعال‌سازی ظرفیت‌های قانونی مرتبط با شرایط فورس‌ماژور قراردادها از طریق شورای گفت‌وگوی ملی پیگیری گردد.	پیشنهادهای
	فهرست مستندات و مدارک پشتیبان